Mülakat (Görüşme)

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Mülakat (görüşme):** Belli bir alanda tanınmış ya da bilgisine başvurulan bir kişiyle, onun görüşlerini, deneyimlerini ve eserlerini öğrenmek amacıyla yapılan **soru-cevap** biçimindeki konuşmanın yazıya ya da kayda geçirilmesidir.
- **Röportajdan farkı:** Mülakatta ağırlık, görüşülen kişinin **düşüncelerindedir** ve metin soru-cevap düzeninde ilerler. **Röportajda** yazar bir konuyu yerinde görüp inceler; gözlem, izlenim, betimleme ve kişilerle konuşmaları birleştirerek kendi anlatımıyla yazar.
- **Hazırlık:** amacın ve hedef kitlenin belirlenmesi → görüşülecek kişi ve konu hakkında araştırma → soruların önceden hazırlanması ve sıralanması → sürenin, yerin ve kayıt biçiminin belirlenmesi → görüşme izninin alınması.
- **Soru türleri:** Kapalı uçlu sorular kısa (evet/hayır) cevap gerektirir; **açık uçlu** sorular kişinin düşüncesini ayrıntılı açıklamasını sağlar. Görüşme sırasında cevaplardan doğan **ek (takip) sorular** mülakatı derinleştirir. Sorular kısa, açık, yönlendirici olmayan ve saygılı bir dille sorulmalıdır.
- **Hayalî mülakat:** Bir roman kişisiyle, romanın bağlamına (dönem, mekân, kişinin karakteri ve üslubu) uygun biçimde kurgulanan görüşmedir. Cevaplar kişinin romandaki davranışlarıyla tutarlı olmalıdır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

( ) Mülakat, soru-cevap düzeninde ilerleyen bir görüşmedir.
( ) Mülakat soruları görüşme sırasında rastgele belirlenir; önceden hazırlık yapılmaz.
( ) Mülakatta görüşülen kişinin düşünceleri ön plandadır.
( ) Görüşülen kişinin sözleri yazıya geçirilirken değiştirilmeden, doğru aktarılmalıdır.

2 "— Yeni romanınızın kahramanı bir deniz feneri bekçisi. Bu fikir nereden çıktı?
— Çocukluğum bir ada kasabasında geçti. Her gece fenerin ışığını izleyerek uyurdum.
— Yani roman biraz da sizin hikâyeniz mi?
— Ondan izler taşıyor elbette; ama kahramanım benden çok daha cesur biri."
Bu metin hangi türe örnektir?

A) Deneme B) Mülakat C) Tiyatro D) Anı E) Günlük

3 Aşağıdakilerden hangisi bir **açık uçlu** mülakat sorusudur?

A) Kaç yaşındasınız?
B) İstanbul'da mı doğdunuz?
C) Bu kitabı 2010'da mı yazdınız?
D) Çocukluğunuzun geçtiği kasaba, eserlerinizi nasıl etkiledi?
E) Ödül aldınız mı?

4 Mülakata hazırlanırken aşağıdakilerden hangisi **ilk** yapılmalıdır?

A) Mülakatın amacını ve hedef kitlesini belirlemek
B) Mülakatı dergiye göndermek
C) Görüşmeyi yazıya geçirmek
D) Mülakata başlık koymak
E) Görüşme kaydını dinlemek

5 Boşlukları doldurunuz.

a) Görüşülen kişinin verdiği cevaptan hareketle görüşme sırasında sorulan yeni sorulara ..... soru denir.
b) Yalnızca "evet" ya da "hayır" gibi kısa cevaplar gerektiren sorulara ..... uçlu soru denir.
c) Bir konuyu yerinde görüp gözlem ve izlenimlerle birlikte anlatan türe ..... denir.

6 Aşağıdakilerden hangisi mülakat sırasında görüşmeciden beklenen bir davranış **değildir**?

A) Gerektiğinde ek sorular sorması
B) Belirlenen süreye uyması
C) Görüşülen kişinin sözünü sık sık keserek kendi görüşlerini uzun uzun anlatması
D) Cevapları dikkatle dinlemesi
E) Saygılı ve anlaşılır bir dil kullanması

7 Mülakat hazırlık aşamalarını açıklamalarıyla eşleştiriniz.

1. araştırma 2. soru hazırlama 3. planlama 4. yazıya geçirme

a) Görüşmenin yeri, süresi ve kayıt biçimini belirleme
b) Konuşmaları soru-cevap düzeninde, anlamı bozmadan metne dönüştürme
c) Görüşülecek kişinin hayatı ve eserleri hakkında bilgi toplama
ç) Amaca uygun, açık ve sıralı soruları belirleme

8 "Sabahın beşinde balıkhanenin kapısı açıldığında içerisi çoktan kalabalıktı. Buz kalıplarının arasından yükselen buhar, çizmeli adamların bağırışlarına karışıyordu. Otuz yıldır burada tezgâh açan Remzi Usta'ya en zor anı soruyorum: "Denizin boş döndüğü günler," diyor, gözünü tezgâhından ayırmadan." Bu metin mülakattan çok hangi türe yakındır?

A) Tezkire B) Röportaj C) Deneme D) Biyografi E) Günlük

9 Bir mülakatın **giriş** bölümünde aşağıdakilerden hangisinin bulunması en uygundur?

A) Görüşülen kişinin eleştirilmesi
B) Görüşmecinin kendi hayat hikâyesini uzun uzun anlatması
C) Mülakatın sonuç bölümünün tekrar edilmesi
D) Soruların cevaplarının önceden yazılması
E) Görüşülen kişinin kısaca tanıtılması ve görüşmenin konusunun belirtilmesi

10 Okulunuzun kütüphanecisiyle yapacağınız bir mülakat için biri **kapalı uçlu**, ikisi **açık uçlu** olmak üzere üç soru yazınız.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdaki mülakat sorularından hangisi **yönlendirici** bir sorudur?

A) Okurlardan nasıl tepkiler aldınız?
B) Yeni romanınızı yazarken en çok hangi bölümde zorlandınız?
C) Romanın adını nasıl belirlediniz?
D) Sizce de yeni romanınız bugüne kadar yazdıklarınızın en iyisi değil mi?
E) Bir sonraki çalışmanız hakkında neler söyleyebilirsiniz?

12 "— Yeni romanınızın kahramanı bir deniz feneri bekçisi. Bu fikir nereden çıktı?
— Çocukluğum bir ada kasabasında geçti. Her gece fenerin ışığını izleyerek uyurdum.
— Yani roman biraz da sizin hikâyeniz mi?
— Ondan izler taşıyor elbette; ama kahramanım benden çok daha cesur biri."
Görüşmecinin üçüncü sorusu ("Yani roman biraz da sizin hikâyeniz mi?") mülakat tekniği bakımından nasıl nitelendirilebilir?

A) Önceki cevaptan doğan bir ek (takip) sorudur.
B) Görüşmeyi bitiren bir kapanış sorusudur.
C) Konu dışı bir sorudur.
D) Önceden hazırlanmış bir giriş sorusudur.
E) Görüşülen kişiyi eleştiren bir sorudur.

13 Mülakat ve röportajla ilgili aşağıdakilerden hangileri **doğrudur**?
I. İkisinde de kişilerle konuşmalardan yararlanılır.
II. Röportajda yazarın gözlem ve izlenimleri daha belirgindir.
III. Mülakat, yalnızca yazarın kendi düşüncelerini anlattığı bir türdür.

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) II ve III

14 Bir öğrenci, romanda 1950'li yıllarda bir kasabada yaşayan öğretmen Hatice Hanım'la hayalî bir mülakat yapacaktır.
Aşağıdaki sorulardan hangisi romanın **bağlamına en az uygundur**?

A) Akıllı telefonunuzdaki sosyal medya hesaplarınızı ne sıklıkla güncelliyorsunuz?
B) Kasabanın en çok özlediğiniz yanı nedir?
C) O yıllarda bir kadın öğretmen olarak hangi zorluklarla karşılaştınız?
D) Öğrencilerinizden birinin hayatını değiştirdiğinizi düşündüğünüz bir an oldu mu?
E) Kasabaya ilk geldiğinizde öğrencileriniz size nasıl davrandı?

15 Bir mülakat metni yazıya geçirilirken aşağıdakilerden hangisi yapılmamalıdır?

A) Metne kısa bir giriş ve başlık eklemek
B) Görüşülen kişinin söylemediği bir düşünceyi, metni ilginç kılmak için cevaplarına eklemek
C) Konuşmadaki gereksiz tekrarları, anlamı bozmadan ayıklamak
D) Soruları ve cevapları ayırt edilecek biçimde yazmak
E) Yazım ve noktalama kurallarına uymak

16 "Sabahın beşinde balıkhanenin kapısı açıldığında içerisi çoktan kalabalıktı. Buz kalıplarının arasından yükselen buhar, çizmeli adamların bağırışlarına karışıyordu. Otuz yıldır burada tezgâh açan Remzi Usta'ya en zor anı soruyorum: "Denizin boş döndüğü günler," diyor, gözünü tezgâhından ayırmadan." Bu röportaj parçasını, balıkçı Remzi Usta ile yapılmış bir **mülakat** biçimine dönüştürünüz (en az iki soru-cevap).

17 Aşağıdakilerden hangisi mülakat yapılacak kişi hakkında **önceden araştırma yapmanın** sağladığı bir yarardır?

A) Görüşülen kişinin cevaplarını önceden yazabilme
B) Görüşmenin süresinin uzaması
C) Görüşmeyi kayda almaya gerek kalmaması
D) Hiç ek soru sormaya gerek kalmaması
E) Kişinin daha önce defalarca cevapladığı sıradan sorular yerine özgün sorular hazırlanabilmesi

18 Mülakat sırasında görüşülen kişi bir soruya kısa ve yüzeysel bir cevap verdi. Görüşmecinin bu durumda yapması gereken en uygun davranış aşağıdakilerden hangisidir?

A) Görüşmeyi sonlandırmak
B) Cevabı kendi görüşleriyle tamamlayıp yazmak
C) Cevabı açmasını sağlayacak ek bir soru sormak
D) Hemen bir sonraki konuya geçip bu konuyu hiç açmamak
E) Kişiye cevabının yetersiz olduğunu sert bir dille söylemek

19 Aşağıdakilerden hangisi bir mülakatın **hedef kitlesine** uygunluğunu doğrudan etkiler?

A) Kayıt cihazının markası
B) Görüşmecinin kıyafetinin rengi
C) Görüşülen kişinin boyu
D) Soruların, okuyacak ya da dinleyecek kişilerin ilgi ve bilgi düzeyine göre seçilmesi
E) Görüşmenin hangi gün yapıldığı

20 Okuduğunuz bir romanın kahramanıyla hayalî bir mülakat yapacağınızı düşününüz. Romanın bağlamına uygun iki soru ve kahramanın üslubuna uygun iki cevap yazınız.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 "Bir mülakatı iyi yapan şey, görüşmecinin sorduğu sorulardan çok, dinlemeyi bilmesidir. İyi bir görüşmeci, önceden hazırladığı soru listesine körü körüne bağlı kalmaz; karşısındakinin cevabında beliren beklenmedik bir ayrıntıyı yakalar ve konuşmayı oraya taşır."
Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beklenmedik cevaplar mülakatı bozar.
B) Görüşmeci çok soru sormalıdır.
C) Mülakatta önceden soru hazırlamak gereksizdir.
D) Soru listesi görüşülen kişiye önceden verilmelidir.
E) İyi bir mülakat, dikkatli dinlemeye ve cevaplara göre esneyebilmeye bağlıdır.

22 Aşağıdaki mülakat kesitlerinin hangisinde görüşmeci bir **mülakat ilkesini** ihlal etmiştir?

A) — Genç yazarlara neler önerirsiniz?
B) — Bu konuyu biraz daha açabilir misiniz?
C) — Son kitabınız eleştirmenlerce beğenilmedi, sizce de başarısız olmadı mı? Bence de hiç iyi değildi.
D) — Karakterlerinizi oluştururken nelerden ilham alıyorsunuz?
E) — Yazmaya ilk ne zaman başladınız?

23 Bir radyo programı için yaşlı bir halk ozanıyla mülakat yapılacaktır.
Bu mülakatın hazırlığında aşağıdakilerden hangileri özellikle dikkate alınmalıdır?
I. Ozanın yaşamı ve eserleri hakkında önceden araştırma yapılması
II. Dinleyicinin göremeyeceği için ses kalitesi ve konuşma temposunun planlanması
III. Soruların, ozanı konuşturacak açık uçlu sorular olarak hazırlanması

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

24 "— Şiirlerinizde neden hep deniz var?
— Belki de hiç denize açılmadığım içindir. İnsan en çok sahip olmadığı şeyi yazar."
Bu kesitte görüşülen kişinin cevabıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Soruyu cevaplamaktan kaçınmıştır.
B) Denizi hiç sevmediğini açıkça söylemiştir.
C) Yalnızca evet-hayır biçiminde cevap vermiştir.
D) Beklenmedik bir gerekçe sunarak soruya derinlik kazandırmıştır.
E) Görüşmecinin sorusunu eleştirmiştir.

25 Hayalî bir mülakatta, 19. yüzyılda yaşamış bir roman kahramanına şu cevap verdirilmiştir:
"Arkadaşlarıma hemen mesaj attım, hepsi beş dakikada geldi."
Bu cevaptaki temel sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazım yanlışı içermesi
B) Romanın dönemsel bağlamıyla çelişmesi
C) Birinci kişi ağzından verilmesi
D) Soru-cevap düzenine uymaması
E) Çok kısa olması

26 Aşağıdaki gerekçelerden hangisi, mülakatta soruların **önceden hazırlanması** gerekliliğini desteklemez?

A) Görüşme sırasında kişinin anlattıklarına hiç dikkat etmeye gerek kalmaması
B) Önemli konuların atlanmasını önlemesi
C) Görüşmenin amaca uygun ilerlemesini sağlaması
D) Soruların mantıklı bir sıraya konabilmesi
E) Sürenin verimli kullanılmasına yardım etmesi

27 Bir mülakat ile bir röportajı **amaç**, **anlatım biçimi** ve **yazarın metindeki yeri** bakımından karşılaştırınız.

28 "Bir yazarla yapılan mülakatlar, yazarın eserlerinin nasıl doğduğunu gösteren küçük kapılardır. Okur, romanı okurken göremediği atölyeyi bu kapıdan görür: hangi sokaktan bir kahraman çıktığını, hangi anıdan bir sahnenin filizlendiğini öğrenir."
Bu parçaya göre mülakatların okura sağladığı katkı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romanı yazarla birlikte yazmasını sağlar.
B) Eserin oluşum sürecini ve yazarın yaşamıyla bağını görmesini sağlar.
C) Eleştirmenlerin görüşlerini öğrenmesini sağlar.
D) Romanın sonunu önceden öğrenmesini sağlar.
E) Yazarın bütün eserlerini okumasını gereksiz kılar.

29 Aşağıdakilerden hangisi, sözlü olarak yapılan bir mülakatta görüşmecinin **konuşma becerisiyle** ilgili dikkat etmesi gereken bir nokta **değildir**?

A) Sözcükleri doğru telaffuz etmek
B) Beden dilini konuşmayla uyumlu kullanmak
C) Anlatım bozukluğuna yol açmayacak biçimde ekleri doğru kullanmak
D) Sesini anlaşılır bir tonda kullanmak
E) Soruları olabildiğince uzun ve karmaşık cümlelerle sormak

30 Aşağıdaki kapalı uçlu soruları, görüşülen kişinin düşüncesini açıklamasını sağlayacak **açık uçlu** sorulara dönüştürünüz.

a) Kitap okumayı seviyor musunuz?
b) Yazarlık zor bir meslek mi?

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**